

Gemensamhetsanläggningar med lokalt vatten och avlopp – kommunala erfarenheter av prövning och tillsyn

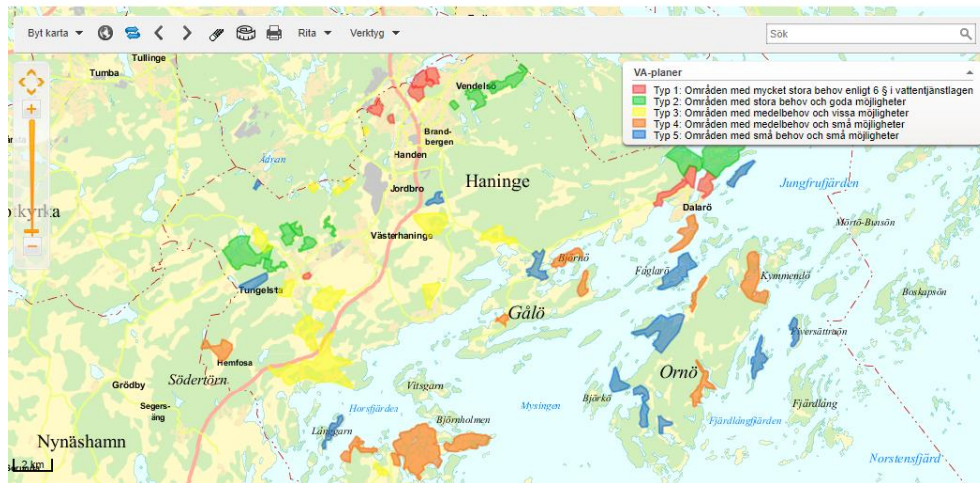
Haninge/Tyresö/Nynäshamn
&
Kungsbacka

Hur många ga i kommunen?

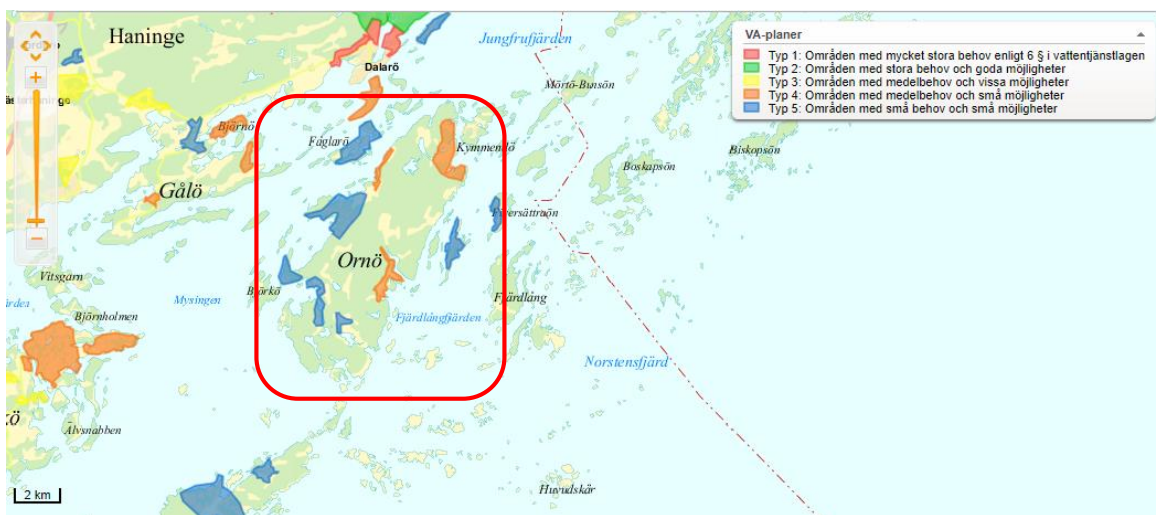
Haninge/Tyresö/Nynäshamn

- 30 i Nynäshamn, 45 i Haninge, fåtal i Tyresö
- Varierande storlek
- Ökande efterfrågan

VA-planer i Haninge kommun – ur kartverktyg

Flera nya ga för va ”på öarna”

The screenshot shows a web browser window with the URL www.smohf.se/aktuellt/projektrapporter-om-var-avloppstillsyn-2017/. The page header features the logo for Södertörns Miljö- & Hälso-skyddsförbund and navigation links for Blanketter, Taxor, and Kontakt. A green navigation bar contains menu items: Avfall, Djur & lantbruk, Energi, Offentliga lokaler, Inomhusmiljö, Livsmedel, Miljöfarlig verksamhet, Vatten & avlopp, and Naturvård. The main content area has a background image of a sink drain. Below the image, there are two news items:

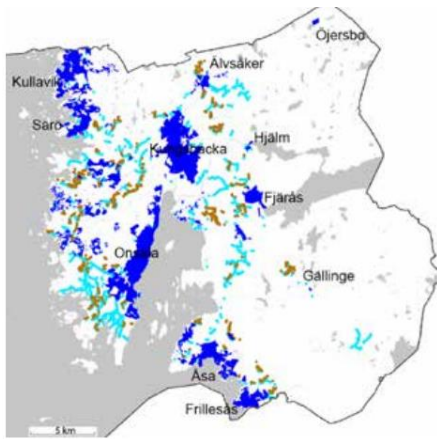
- SENASTE FRÅN AKTUELLT**
Kompostera och återvinn ditt avfall
2018-09-09
Trädgårdsavfall och eldningsveckor
- Tillsyn av enskilda avlopp i Nynäshamn och Tyresö kommun**
2018-05-14

The Windows taskbar at the bottom shows the time as 13:52 on 2018-11-19.

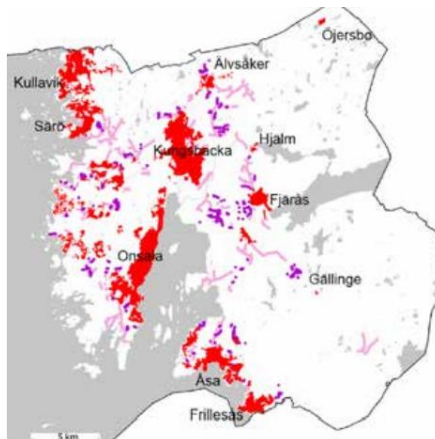
Hur många ga i kommunen?

Kungsbacka

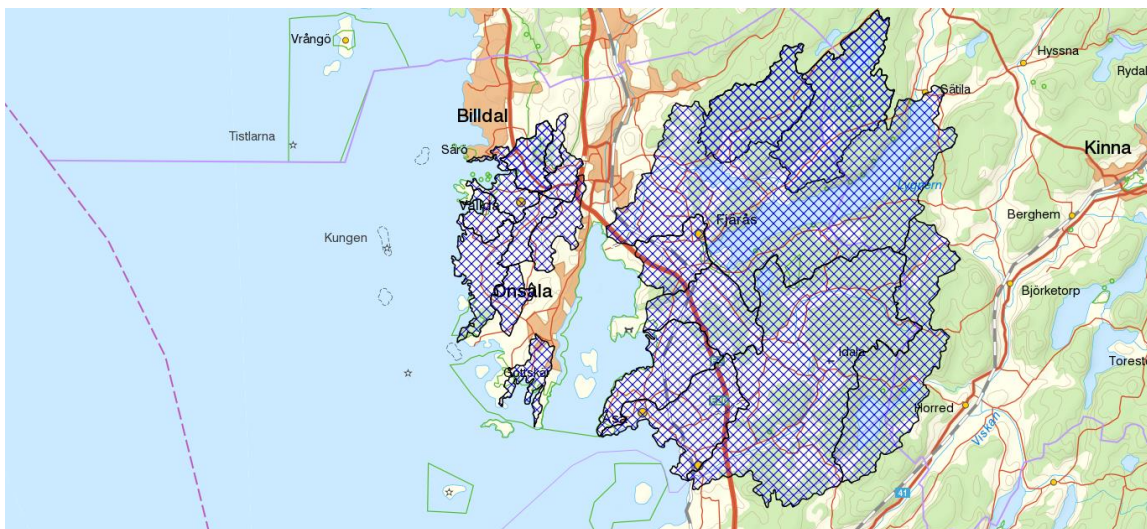
- 93 st - merparten "avloppsföreningar", snabbt ökande antal
- 5 st lokal avloppsrening
- Stor variation i storlek.
Mest samfälligheter, inga nya avtal accepteras om anslutning för ekonomisk förening

Figur 20. Verksamhetsområde för dricksvatten (kornblå), privata dricksvattenledningar (ljusblått), VA-föreningar (brunt).

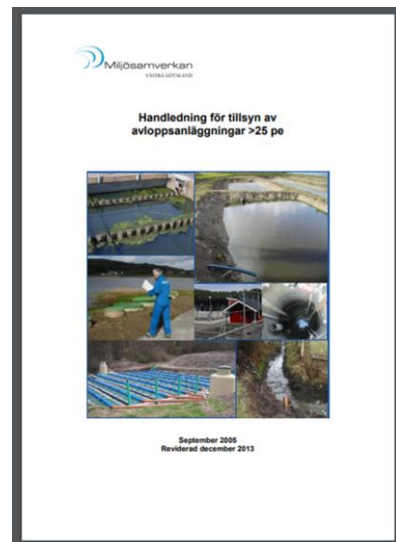

Figur 21. Verksamhetsområde för spillvatten (rött), privata dricksvattenledningar (rosa), VA-föreningar (lila).

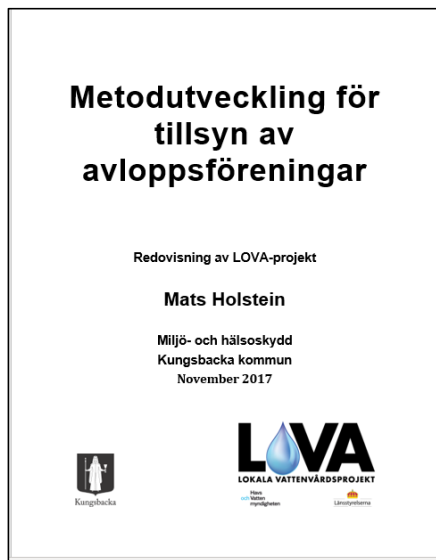
Hur genomför ni tillsyn?

- Haninge/Tyresö/Nynäshamn
 - Särskilda miljöinspektörer
 - Koordinerar tillsyn V + A
 - Tätare tillsyn (1 år) större anläggningar, 3 år på mindre
 - Ibland föreläggande t ex om provtagning
 - VA-rådgivare finns, fokus små avlopp
- Kungsbacka
 - Separat tillsyn på avlopp och dricksvatten
 - Va-rådgivare anställs på tekniska förvaltningen
 - Tillsynsprojekt

Kungsbackas tillsynsprojekt "avloppsföreningar"

- Upprättat ett register över alla ga för va
- Rapportering och tillsynsbesök en gång per år för avloppsföreningar med fler än 50 anslutna medlemmar.
- För föreningar med 10 st. tom 50 st. anslutna rapportering och tillsynsbesök en gång vart annat år.
- För föreningar med färre än 10 anslutna medlemmar och för föreningar med endast självfallsledningar bedöms tillsynsbehovet vara litet.
- Planerar starta tillsyn på avloppsföreningar 2019 eller 2020

Hur gör ni med prövning och tillstånd?

Haninge/Tyresö/Nynäshamn

- Olika typer minireningsverk, klosettvattnensystem med BDT-rening
- Utgår från prövning för små avlopp, tagit fram egen manual
- Gett avslag på ansökan för samfällighet med mini-ARV med hänvisning till MB 2:5 resurshushållning!

Kungsbacka

- Få / inga nya tillstånd
- Lång tid för bildande av samfälligheter
- Hur hantera ledningsnät och pumpstationer utifrån Miljöbalken?

Hur hållbara är gemensamhetsanläggningar för va?

- Eldsjälar, roterande ansvar för drift och underhåll, kontinuitet...?
- Om de är relativt nybyggda så fungerar de minst lika bra som andra anläggningar, osäkert med äldre anläggningar
- Kräver kommunikation och dialog med föreningar/fastighetsägare
- Ibland lämpligare recipient än kommunens ARV...
- Uppgradering av va-anläggning -> ökat vattenuttag,

Medskick lärdomar

- Helhetsgrepp på ga för va – skaffa kunskap
- Dedikerade personer
- Tillsyna dricksvatten + avlopp !?
- Metodik från småskaliga avlopp återanvänds, erfarenhet hos miljöinspektör är viktig
- Miljösamverkan Sveriges manualer för tillsyn och prövning av ga för va återanvänds...
- Tyst kunskap, inte säkert att det finns rutiner och riktlinjer

Mats reflektioner och frågor

- Hur vet vi om en samfällighet / grupp av fastighetsägare kommer ha tillräcklig kapacitet för att sköta sin va-anläggning?
- Räcker det med frekvent tillsyn för att upprätthålla långsiktig funktion?
- Vem/vilka ska ge vägledning och stöd till kommunerna i detta?
- Är verktygen tillräckliga för att hantera ga för va med nuvarande arbetssätt? Hur förändras detta av förslagen på ny 6 § LAV?

Frågor som kvarstår

- Hur får vi till stånd effektivt samarbete mellan lantmäteri, kommun, fastighetsägare och bransch?
- Hur ska kommunen förhålla sig till samfälligheter med avtalsanslutning till allmänt va?
- Hur kan kommunen stötta fastighetsägare som vill bilda eller som förvaltar gemensamhetsanläggningar för va?
- Organisatorisk och social hållbarhet - hur säkerställer vi detta?